

สวัสดิการเด็กกำพร้าในมุมมองอิสลาม

Welfare of Orphans from an Islamic Perspective.

สาป๊ะ เปาะโซะ¹ อับดุลรอญี สือเต²

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาความหมาย แนวคิด และข้อบัญญัติเกี่ยวกับเด็กกำพร้าในมุมมองอิสลาม 2) เพื่อศึกษารูปแบบสวัสดิการเด็กกำพร้าทั่วไป 3) เพื่อศึกษารูปแบบสวัสดิการเด็กกำพร้าในอิสลามที่เหมาะสมกับบริบทสังคมปัจจุบัน บทความนี้ใช้ระเบียบวิธีการศึกษาเชิงคุณภาพ ค้นคว้าเก็บรวบรวมข้อมูลจาก อัลกุรอาน อัลหะดีษ ทัศนะของปวงปราชญ์อิสลาม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และนำเสนอผลการศึกษาเชิงพรรณนาวิเคราะห์ จากการศึกษาพบว่า 1) ในมุมมองของอิสลามเด็กกำพร้าคือเด็กที่บิดาหรือทั้งบิดามารดาเสียชีวิตทั้งคู่ โดยมีเงื่อนไขว่าเด็กผู้นั้นยังไม่บรรลุนิติภาวะ และอิสลามมีแนวคิดและข้อบัญญัติในการส่งเสริม ช่วยเหลือ ดูแล มีความเมตตา และให้สวัสดิการต่างๆ แก่เด็กกำพร้า เช่น ด้านปัจจัยในการดำรงชีวิต สุขภาพ ที่อยู่อาศัย ครอบครัวอุปถัมภ์ การศึกษา รวมถึงการปกป้องสิทธิต่างๆ ของเด็กกำพร้าด้วยความเป็นธรรม 2) สำหรับสวัสดิการเด็กกำพร้าโดยทั่วไปนั้น มีพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กพ.ศ. 2546 ได้ระบุถึง เด็กที่ประสบความยากลำบาก เช่น ขาดผู้ดูแล ตกทุกข์ได้ยาก ไร้ที่พึ่ง กำพร้า เด็กเหล่านี้จะได้รับการช่วยเหลือสงเคราะห์จากหน่วยงานของรัฐในการเลี้ยงดู อบรม ฝึกอาชีพ หรือบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพทางร่างกายและจิตใจและครอบครัวให้สามารถกลับมาอุปการะเลี้ยงดูเด็กได้อย่างเป็นปกติสุข และ 3) ส่วนสวัสดิการเด็กกำพร้าในอิสลามที่เหมาะสมกับบริบทสังคมปัจจุบันนั้นตามหลักการอิสลามได้มีข้อบัญญัติให้มีการอุปการะและดูแลเด็กกำพร้า ทั้งในด้านสิทธิ ทรัพย์สิน การมอบความรัก ความอบอุ่น การเลี้ยงดู การอุปโภคบริโภค เครื่องนุ่งห่ม ด้านสุขภาพ ตลอดจนการช่วยเหลือในเรื่องความจำเป็นของชีวิต การศึกษา ศาสนา วิชาชีพ รวมถึงการหล่อหลอมขัดเกลาจิตใจให้อยู่ในครรลองของศาสนา และการหาผู้ชีวิตที่เหมาะสมโดยสวัสดิการเหล่านี้ถือเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งต่อการช่วยเหลือ และยกระดับคุณภาพชีวิตของเด็กกำพร้าให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

คำสำคัญ : สวัสดิการ, เด็กกำพร้า, มุมมองอิสลาม

¹ นักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.

² Ph.D. (เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษา) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สาขาวิชาตะวันออกกลางศึกษา คณะวิทยาการอิสลาม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

Abstract

The objectives of this research article are; 1) to study the meaning, concepts and religious canons regarding orphans in Islam, 2) to study the general model of orphan welfare, and 3) to study the orphan welfare model in Islam consistent with the current social context. This article uses a qualitative study methodology collecting data and information from the Holy Quran, the Hadith, views of Islamic scholars and related researches, and presenting the results of the study through descriptive analysis. From the study, it was found that; 1) In the Islamic perspective, an orphan is a child whose father or both parents have died provided that the child is not yet of religious legal age. Islam has concepts and regulations to promote, help, take care of, be merciful, and provide various benefits to orphans, such as living conditions, health, housing, foster families, education, and protecting various rights of orphans with fairness, 2) For the general welfare of orphans there is a Child Protection Act of B.E. 2003 which has specified children who face difficulties such as lack of caretakers, being in distress, being helpless, orphans. These children will receive aids from government agencies in raising, training, vocational training or physical and mental rehabilitation therapy and their families can return to support and care for children in a normal way, and 3) As for the welfare of orphans in Islam that is appropriate to the current social context, according to Islamic principles, there are provisions for fostering and caring for orphans both in terms of rights, property, giving love, warmth, nurturing, consumption, clothing, health, as well as aids with the necessities of life, education, religion, professions, including molding and purifying the mind based on religious teachings, and finding the right life partner. These benefits are considered essential to help and continue to improve life quality of orphans.

Keywords: Welfare, Orphans, Islamic Perspective.